

и Турци-ты. Нъ щомъ станжлъ Петръ на 17 години извадилъ сестрѣ си отъ управление-то, затворилъ ѿ въ единъ монастырь, и отъ тогава самъ зель да управя царство-то (1689), а братъ му Иоаннъ не ся бъркалъ веке на нищо. *Петръ*, нареченъ *Великий*, наистинѣ былъ великъ царь: той прѣзъ всячко-то си царуване много залѣгалъ да насади европейско-то просвѣщение, науки-ты и искусства-та въ държавѣ-тѣ си, която той издигнжлъ отъ долне-то ѿ напрѣдне състояние и ѿ направилъ голѣмѣ и силнѣ.

Царъ Петръ нарядилъ най-напрѣдъ войскѣ и флотѣ като на образованы-ты европейскы държавы, глѣдалъ да ся натѣкми на Черно море и да нагласи тамъ русска флота. Съ тѣжъ цѣль той вдигнжлъ бой съ Турциѣ и призель градъ Азовъ; нъ скоро слѣдъ това видѣлъ, че за да може да испълни свои-ты напрѣдническы и прѣобразователны намѣренія, той трѣбва да прѣсади въ Россіѣ европейско-то образование, та затова отышълъ да пѣтува по най-просвѣтены-ты тогава европейскы държавы. Въ това си пѣтуване той тѣ като простъ работникъ ся училъ нѣколко мѣсяца да прави корабе въ Холландіѣ, тѣ съ щедрѣ-тѣ си рѣжѣ привличалъ камъ себе много европейскы художници, мореходци, учены и др., и гы пращалъ въ Россіѣ да прѣсѣдять тамъ между Руссы-ты науки-ты, художества-та и искусства-та.

Нъ тѣя нововѣведения раждали негодованія у стары-ты русскы бояры, най-много между старѣ-тѣ войскѣ, *стрѣлци* наречена. Царъ Петръ кога былъ въ Вѣнѣ стрѣлци-ти ся побунули, та ся върнжлъ въ Россіѣ и умирилъ бунѣ-тѣ: много отъ стрѣлци-ты избилъ и нагласилъ всячѣ-тѣ си войскѣ по европейскый рядъ. Въ сѣще-то врѣмя той накаралъ бояры-ты да оставять старо-то си облѣкло и да земать европейскы дрѣхы и много обычаи; още, като видѣлъ, че и московскый патриархъ Адрианъ ся противилъ на неговы-ты прѣобразования, Петръ, слѣдъ смърть-тѣ на Адриана, намѣсто патриархъ нагласилъ Святѣйшій Правительствующій Синодъ за върховно-то управление на Русскѣ-тѣ църкѣ.